

Lone Strandbygaard (lone@strandbygaard.com)
Flemming Nielsen (fl.nielsen2010@gmail.com)

Koncern Jura
J.nr. 2015-6100
Ref. BAB
Den 25. april 2016

Afgørelse i klagesag om Lolland Kommunes afgørelse om oprettelsen af Onsevig Digelag

Miljø- og Fødevareministeriet, Departementet, har truffet afgørelse efter § 18, stk. 1, i lov om Kystbeskyttelse¹.

Miljø- og Fødevareministeriet har ikke givet klagerne medhold.

Lolland Kommunes afgørelse af 25. juni 2015 om oprettelse af Onsevig Digelag står således ved magt.

Miljø- og Fødevareministeriets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ enhed.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene.

¹ Lbkg. nr. 267 af 11. marts 2009 om kystbeskyttelse. Bemærk at lovbekendtgørelsen er erstattet af lbkg. nr. 15 af 8. januar 2016, der dog gengiver ændringer af lovens § 18, der endnu ikke er trådt i kraft.

Klagen til Miljø- og Fødevarerministeriet

Kommunens afgørelse er påklaget af den midlertidige bestyrelse for Onsevig Digelag og af 8 medlemmer af digelaget ved klager dateret henholdsvis d. 14. juli 2015 og d. 25. juli 2015.

Klagerne omhandler navnlig en spildevandsproblematik, der ifølge klagerne burde være afklaret og afsluttet inden oprettelsen af Onsevig Digelag samt vedtægterne for digelaget. Klagerne har herudover anført, at kommunen samt elforsyningsselskabet SEAS-NVE også burde blive pålagt parter under digelaget og dermed være med til at bære udgifterne til vedligeholdelsen af diget

Sagens oplysninger

Historik

Kystdirektoratet traf d. 1. juli 2008 afgørelse om at tillade anlæggelse af diger øst for Onsevig Havn, som ansøgt d. 24. marts 2008.

Afgørelsen blev bl.a. sendt i kopi til naboer. Kystdirektoratet og Lolland Kommune har overfor Miljø- og Fødevarerministeriet oplyst, at Kystdirektoratets afgørelse, der bl.a. omhandlede digeanlæggenes udformning, dengang ikke blev påklaget indenfor klagefristen.

Det fremgår af sagen, at det omhandlede projekt består af 3 hoveddiger D1, D2 og D3, som strækker sig nord og øst for byen og supplerer det eksisterende Vestdige. D1 afsluttes mod vest ved vejadgangen til Onsevig Havn, hvor der er anlagt et højvandslukke til værn mod vandindstrømning over havnens arealer. Et tilslutningsdige er etableret mellem D1 og det eksisterende Vestdige. D2 er anlagt i forlængelse af D1, og løber sydøst for D1 langs Onsevig Bys østre grænse. Endelig er D3 anlagt - uden sammenhæng til D1 eller D2 – rundt om ejendommen Byskovvej 78.

Af ansøgningsmaterialet til digeanlægget fremgår det, dels af tekstdelen på side 2 og dels af kortbilag, at der som *en del af D1* skal udføres en afvandingsgrøft langs bagsiden af D1. Vand fra grøften påregnes at blive tilført Klimaparkens forsøgsanlæg syd for havnen. Afvandingskanalen er ligeledes indtegnet som en del af D1 på kortbilag 03-F1.

Kystdirektoratet traf en tillægsafgørelse d. 22. september 2009, hvor det blev tilladt at forhøje stenkastningen, og d. 13. oktober 2009 godkendte Kystdirektoratet digerne D1, D2 og D3 og bemærkede, at digeanlæggene var opført i overensstemmelse med de gældende tilladelser af henholdsvis 1. juli 2008 og 22. september 2009.

Kommunens første sagsskridt for så vidt angår oprettelsen af Onsevig Digelag

Kommunen har d. 29. april 2010 første gang udsendt et orienterende høringsbrev til de grundejere, der kunne blive pålagt bidragspligt. Kommunen har i høringsskrivelsen bl.a. foreslået hvilken interessekreds digelaget skal bestå af, hvad digelagets opgaver skal være, hvilke ejendomsforhold der skal være gældende for digerne og foreslået en fordeling af udgifterne til diget. Herudover er vedtægtsforslag fremsendt. Endelig har kommunen opfordret grundejerne til at komme med bemærkninger til grundlaget for oprettelsen af Onsevig digelag.

D. 6. oktober 2011 har kommunen fremsendt et nyt høringsbrev til de berørte grundejere, da baggrunden for oprettelsen af Onsevig Digelag havde ændret sig, idet Landvindingslaget Onsevig Enge ikke ønskede at indgå i det nye Onsevig

Digelag. Landvindingslaget blev oprettet med det formål at ”tilvejebringe og sikre sådanne afvandingsforhold for de interesserede jorder, at en fordelagtig landøkonomisk udnyttelse af disse som helhed muliggøres”². Diget under landindvindingslaget Onsevig Enge løber langs østkysten af Onsevig.

Af det nye høringsbrev fremgik det, at oprettelsen af Onsevig Digelag ville ske uden, at diget under Onsevig Enge indgik i det nye digelag, hvilket medførte, at der ville blive et mindre område, som ville komme indenfor interessegrænsen for Onsevig Digelag med den følge, at visse boliger ville udgå af det nye digelag. Endvidere fremgik det bl.a., at arealet, hvor diget er beliggende, ville blive udskilt til en samlet ejendom, som overdrages til Onsevig Digelag.

Kommunens beslutning om at fremme sagen d. 26. marts 2012 blev påklaget, og Miljøministeriet, Departementet, traf d. 1. juli 2014 afgørelse i klagesagen om at fremme oprettelsen af Onsevig Digelag.

Det var i sagen påklaget, at kommunen ville opkræve en andel på 250.000 kr. for udgiften til en forhøjelse af stenkastningen på digestrækning D1, og at kommunen burde stille en 5 årig garanti for kystbeskyttelses anlægget, der skulle gælde for det tidspunkt, hvor digelaget oprettes. Endelig var det anført, at den samlede sikring af Onsevig syntes at skride, efter at Landvindingslaget Onsevig Enge ikke blev en del af det samlede digeprojekt. Omfanget af digerne – selve arealudlæggelsen med afvandingskanalen- blev ikke påklaget.

Miljøministeriet traf afgørelse i sagen og fastslog bl.a., at kommunen ikke havde hjemmel i kystbeskyttelsesloven til at opkræve en andel på 250.000 kr. af det fremtidige digelag, og at der ikke i Kystbeskyttelseslovens kapitel 1a er grundlag for at kræve, at kommunen som kystbeskyttelsesmyndighed skal stille garanti for fejl og mangler ved et kystbeskyttelses anlæg.

Kommunen har gennem hele sagsforløbet afholdt møder med den midlertidige bestyrelse for Onsevig digelag.

Kommunen har herefter d. 5. februar 2015 fremsendt materiale vedrørende oprettelsen af Onsevig Digelag. Der er ifølge kommunen udsendt to breve om indkaldelse til offentligt møde. Et til dem der ville blive medlem af digelaget og et til de andre beboere i området, der ikke bliver medlem af digelaget

Det offentligt møde blev afholdt d. 23. marts 2015, og der blev fastsat en fire ugers frist for fremsendelse af eventuelle indsigelser. Det fremgår bl.a. af kommunens notat fra det offentlige møde, at mødet blev afholdt for at levere den orientering, der er lovpligtig efter Kystbeskyttelsesloven. Alle kommunens repræsentanter blev præsenteret på mødet. Forslaget til vedtægterne for laget blev gennemgået, og der blev henvist til partsfordelingen og koteafgrænsningen.

Efter mødet d. 23. marts 2015 er indkommet indsigelser til kommunen, som kommunen herefter har forholdt sig til.

I det vedtægtsforslag, som var udsendt, var hældningen på skråningen på D1 mod havet over kote 1,75 fejlagtigt angivet til 3,0. Hældningen er rettelig 2,7. Visse matrikulære forhold var ikke i overensstemmelse med de nugældende forhold. Begge forhold er rettet i den endeligt vedtagne vedtægt for digelaget.

² Jf. Afvandingskommissionen for Maribo amtsrådskreds kendelse af 8. maj 1951.

Den 25. juni 2015 har kommunen truffet endelig afgørelse om oprettelsen af Onsevig Digelag som et digelag under kommunens tilsyn og har vedtaget vedtægten for laget. Afgørelsen er bekendtgjort på Lolland Kommunes hjemmeside og i ugeaviserne med bekendtgørelsesdato d. 7. juli 2015. Vedtægten med tilhørende oversigtskort og bidragsfordelingen samt stemmelisten ved generalforsamlingen var ligeledes offentliggjort på hjemmesiden. Det var offentliggjort, at vedtægterne trådte i kraft d. 7. juli 2015.

Af vedtægterne for Onsevig Digelag, fremgår bl.a.:

”§ 2

Fortegnelse over digelagets anlæg

Alle matr.nr. er Vindeby By, Vindeby

...

Dige D1

Længde ca. 450 m

Beliggenhed på matr.nr. 21i, 1b og 101 og begynder i vest ved vejen til havnen på matr.nr. 21 f og forløber langs matr.nr. 21 u, 1b og 1p til dige D2

...

Oven på diget er anlagt en 4 m bred servicevej med opkørsel...

Dige D2A

Længde ca. 180 m

Beliggenhed på matr.nr. 101 og begynder i nord ved kysten og dige D1's østlige ende, forløber mod syd langs matr.nr. 1r, 1c på østsiden og langs markvejen på vestsiden. Diget fortsætter i dige D2B

...

Dige D2B

Længde ca. 290 m

Beliggenhed på matr.nr. 101 og er en fortsættelse af dige D2A og forløber langs matr.nr. 1c, 5t på østsiden og langs 30c, 61d, 5y, 5n, 5q, 5k, 5i, 97, 5u på vestsiden til slutpunkt ca. 65 m syd for vejen til Byskovvej 78.

...

Dige D3

Længde ca. 340 m

Beliggenhed på matr.nr. 5x. Diget omslutter byskovvej 78

...

Tilslutningsdiget (DTV)

Længde ca. 60 m

Beliggenhed på matr.nr. 21t og 95 mellem dige D1 og diget i Landindvindingslaget Onsevig Enge. Det forløber langs matr.nr. 21t og 95 vestsiden og matr.nr. 21f og 95 på østsiden.

...

Overkørsler over diget

På dige D2B er der en overkørsel for markvejen beliggende i sydskel på matr.nr. 1c.

På dige D2B og dige D3 er der på adgangsvejen fra Byskovvej til ejendommen Byskovvej 78 en overkørsel...

...

B. Højvandslukke

For vejen til havnen er der i Tilslutningsdiget et højvandslukke. Det består af 2 manuelt betjente porte.

...

§ 3

Digelagets rettigheder

Digelaget har adgangsret til det nordlige dige D1 på markvejen og dens forlængelse langs indersiden af diget D2A fra Byskovvej over matr.nr. 101 Vindeby By, Vindeby til opkørslen til diget D1 i dette diges østlige del.

Til dige D2A og D2 har digelaget adgangsret fra Byskovvej.

Til dige D2B og D3 har digelaget adgangsret fra markvejen som fører fra Byskovvej over matr.nr. 97 og 5t til matr.nr. 5d Vindeby By, Vindeby (Byskovvej 78)

§ 4

Digelagets formål og drift

1. Digelagets formål er at beskytte de i anlæggets interessede jorder og bygninger mod skader ved oversvømmelse fra havet.
2. De under digelaget hørende anlæg vedligeholdes med de i § 2 anførte dimensioner og koter på lagets foranstaltning og bekostning. Digets højde skal kontrolleres ved opmåling mindst hvert 10. år.

...

5. Diget må kun benyttes efter sit formål... Dog er færdsel til fods tilladt på digekronen på digestrækning D1.

...

7. Langs digefoden og den bag D1 beliggende afvandingskanal skal der henligge en 1 meter bred bræmme, som ikke må dyrkes.

...

§ 5

Digelagets medlemmer (interessenter).

1. Som medlemmer af digelaget regnes ejere af matr.nr. indenfor digelagets interesseområde, jf. nedenstående fortegnelse over matr.nr. og det i stk. 2 omtalte matrikelkopikort idet
 - a. ejeren/ejerne af en landbrugsejendom, selv om denne består af flere matr.nr. tillægges et medlemskab
 - b. ejeren/ejerne af i øvrigt samvurderede matr.nr. tillægges et medlemskab, og
 - c. ejeren/ejerne af særskilte vurderede matr.nr. hver for sig tillægges et medlemskab

...

§ 12

Midlertidig bestyrelse

... Kommunen bestemmer, hvem der skal være formand, og hvorledes den midlertidige bestyrelse skal lønnes af digelaget.

§ 13

Ophævelse af digelaget.

1. Hvis en generalforsamling eller en af digelaget midlertidig bestyrelse beslutter digelagets ophævelse, forholdes som anført i Kystbeskyttelsesloven. Likvidation gennemføres af bestyrelsen.
2. Samtlige medlemmer af digelaget hæfter i forhold til deres partantal for alle lagets forpligtelser, herunder de af kommunen fastsatte honorarer for den midlertidige bestyrelse og for likvidationsomkostningerne

...

”

Det fremgår af sagen, at der er opført algebassiner i Onsevig, som en del af ”Onsevig Klimapark”, som er det samlede projekt for digerne, opsamling af overfladevand og algedyrkning, som blev gennemført i 2008. En del af algebassinerne er beliggende på Onsevig Digelags ejendom. Kommunen har anført, at hvis algebassinerne skal fjernes, vil det ske uden udgift for Onsevig Digelag, og terrænet, hvorpå bassinerne er beliggende, vil blive indrettet, så det er hensigtsmæssigt for digelagets vedligeholdelsesarbejde.

En pumpe er beliggende ved det nordøstlige hjørne af algebassinerne. Pumpen pumper vandet fra afvandingsgrøften, der forløber langs D1 op i algebassinerne, hvorfra der er overløb i en ledning gennem diget ud i havet. Pumpen tilhører kommunen og er etableret med en indvindingstilladelse i henhold til vandløbsloven. Hvis algebassinerne skal nedlægges, skal der meddeles en ny tilladelse til pumpen til afvanding. Dette spørgsmål skal behandles i en vandløbssag efter vandløbsloven. Kommunen har meddelt Miljø- og Fødevareministeriet, at der endnu ikke er truffet afgørelse herom.

Klagerne

Der er indkommet to klageskrivelser til kommunen.

Klagerne har bl.a. anført, at der er lagt unødigt meget jord ind under digeafgrænsningen, således at vandløbskanalen bag D1 er blevet en del af digekomplekset. Herved er digelaget blevet bredejer med en deraf følgende økonomisk byrde. Vedtægten for Onsevig Digelag bør derfor ændres f.s.v.a. § 2.

Der udledes spildevand til vandløbskanalen bag D1. Bl.a. pumpes forurenede vand fra de bagvedliggende landbrugsarealer til algebassinerne og fra disse videre til vandløbsrenden. Spildevandsproblematikken burde være blevet afklaret før oprettelsen af digelaget.

Vedtægtens § 3 er påklaget, idet det heraf fremgår, at digelaget har adgangsret til dige 1 (D1) på markvejen og dens forlængelse langs indersiden af dige 2 (D2).

Vedtægtens § 4 er påklaget, da klager mener, at det ligeledes bør fremgå af formålsbestemmelsen, at det er et formål at beskytte veje samt SEAS-NVE.

Under vedtægtens § 5 er det påklaget, at kommunen ikke fremgår af partsfordelingen, da kommunen som grundejer, og vejmyndighed opnår en fordel af digerne herunder en rekreativ fordel udmøntet i muligheden for spadsereture på digekronen. Kommunen burde derfor være med til at bære den økonomiske byrde af digernes vedligeholdelse. Det er ligeledes påklaget, at SEAS-NVE ikke er tildelt parter i digelaget.

Vedtægternes § 12 er påklaget, da der ikke bør gives hjemmel til aflønning af en midlertidig bestyrelse for digelaget. Dette har ej heller fortilfælde i Vejledning til lov om kystbeskyttelse, der er udgivet af Kystdirektoratet i 2009.

Tillige er vedtægternes § 13, stk. 2, påklaget allerede fordi § 13, stk. 1, regulerer forholdet.

Kommunen har foretaget en kontrolmåling af D1 og har ændret målene for diget. Hældningen på diget er herefter stejlere end forudsat ved Kystdirektoratets godkendelse.

Det er endelig bemærket, at beslutningen om oprettelsen af Onsevig Digelag er truffet på et mangelfuldt og ufuldstændigt grundlag, da forvaltningens sagsfremstilling ikke redegør for hele sagen og henviser til gamle sagsakter, hvilket er et problem, da der er tale om et nyt byråd. Endvidere indeholder sagsakterne misinformation, da det fremgår af disse, at et eventuelt påbud til Landvindingslaget - om istandsættelse af Landvindingslagets dige i forbindelse med oprettelsen af Onsevig Digelag - ikke vil have hjemmel.

Kommunens bemærkninger

Kommunen har til klagepunkterne om vandløbsrenden bl.a. bemærket, at der er meddelt tilladelse til etablering af vandløbet bag D1, og i henhold til vandløbslovens § 35 påhviler vedligeholdelsen af et privat vandløb bredejerne. Vandløbet er beliggende inde på digelagets ejendom, og det er derfor digelaget, der skal vedligeholde vandløbet.

Pumpen er etableret med en tilladelse til vandindvinding til algebassinerne, som er en del af det samlede projekt "Onsevig Klimapark" med dige og algebassiner mv. I tilladelsen er der ikke taget stilling til, hvad der skal ske, når algebassinerne, som er et forsøgsanlæg, bliver nedlagt. Pumpen er nødvendig for at sikre en fortsat udledning af vandet fra vandløbet bag D1, og pumpens fremtid må derfor afgøres i en vandløbssag. Indtil vandløbssagen er afgjort, er kommunen fortsat ejer af pumpen og afholder udgifterne hertil. Sagen omkring det private vandløbs mulige afledning mod øst og pumpningen skal således afgøres i en fremtidig vandløbssag.

Det er anført, at kommunen bør sættes i part, da diget ligeledes beskytter vejene beliggende bag diget. Kommunen har hertil anført, at kommunale ejendomme med et matr.nr. udgør en ejendomsværdi i Kystbeskyttelseslovens forstand. Almindelige kommunale ejendomme bliver således sat i bidrag som alle øvrig. Vejarealer har dog en særstatus i ejendomsmæssig og i matrikulær henseende. Dette gælder alle vejarealer, hvorfor en privat grundejer heller ikke sættes i bidrag, for det areal af hans ejendom, som er dækket af en vej. Således fratrækkes "vejarealet" grundens størrelse, når det på baggrund af denne skal udregnes, hvor mange parter grundejeren skal tildeles.

Endvidere er det anført, at kommunen som myndighed opnår en fordel af diget, ved at der opnås en rekreativ forbedring i kommunen. Kommunen har hertil bemærket, at der er ikke med adgangen for gående tale om en "rekreativ forbedring," men blot om opretholdelse af den hidtidige adgang langs kysten, primært for beboerne i Onsevig, og kun for færdsel til fods. Vejledningen til lov om kystbeskyttelse angiver ikke nogen pligt for kommunen til at bidrage ved en rekreativ forbedring, og det er i øvrigt kommunens opfattelse, at der skal være tale om rekreative forbedringer, som har et væsentligt større omfang og indhold end adgang for gående på digekronen.

Det er endvidere påklaget, at selskabet SEAS-NVE ikke pålægges et årligt engangsbeløb uden tidsbegrænsning til vedligeholdelsen af digerne. Hertil har kommunen bl.a. anført, det er et almindeligt gældende princip i Kystbeskyttelsesloven, at grundejerne afholder udgiften til diger. SEAS-NVE er ikke grundejer, og kommunen har ikke fundet grundlag for at rejse et krav om bidrag fra SEAS-NVE.

Til spørgsmålet om muligheden for at aflønne en midlertidig bestyrelse har kommunen bl.a. anført, at det forhold, at der skal være mulighed for at udpege medlemmer af en midlertidig bestyrelse, der ikke behøver at være medlemmer af laget, gør det nødvendigt at have mulighed for at aflønne disse, da der ikke hverken retligt eller naturligt er mulighed for at pålægge disse at varetage hvervet.

Vedtægternes 13, stk. 2, er en præcisering af § 13, stk. 1.

Kommunen fastholder, at det ikke vil være lovligt at påbyde en istandsættelse af vestdiget, der hører under Landvindingslaget Onsevig Enge, når formålet med påbuddet er beskyttelse af ejendomme udenfor interessegrænsen.

Landvindingslaget er et pumpelag under offentligt tilsyn i henhold til Vandløbsloven, men for mere end 30 år siden holdt laget op med at indsende regnskaber mv. til det tidligere Storstrøms Amt, som da var tilsynsmyndighed. Amtet ophørte med at føre tilsyn og med at administrere laget, og således er det overgået til Lolland kommune. Laget fungerer i praksis som et privat lag. Tilsynet med Landvindingslagets dige udøves af kommunen i overensstemmelse med vandløbslovens bestemmelser herom, da laget er oprettet som et afvandingslag i henhold til Vandløbsloven.

Supplerende bemærkninger fra klagerne

Klagerne har supplerende bl.a. fastholdt, at oprettelsen af Onsevig Digelag bør afvente de miljømæssige løsninger f.s.v.a. vandløbsrende, pumpe og spildevand, og at kommunen ikke har truffet beslutning på et fuldt oplyst grundlag. Således har det nye byråd ikke fået forelagt gamle sagsakter fra første og anden høringsrunde i henholdsvis 2010 og 2011.

Kommunens yderligere bemærkninger

Kommunen har bl.a. bemærket, at afgørelsen om at fremme sagen om oprettelsen af digelaget, der er truffet den 1. marts 2012, er påklaget og efterprøvet af Miljøministeriet. Den kommunale styrelseslov pålægger ikke nyvalgte byråd at tage stilling til det afgørelsesgrundlag, som foregående byråd har truffet sine afgørelser efter, og kommunen forventer ikke, at Miljø- og Fødevarerministeriet vil behandle en ny klage over kommunens afgørelse af 1. marts 2012 om fremme af sagen om oprettelsen af Onsevig Digelag. Kommunen har i øvrigt anført, at man har vedligeholdt diget, efter at det er blevet opført og har i den forbindelse afholdt eftersyn af diget d. 30. september 2014 med deltagelse af repræsentant for den midlertidige bestyrelse. Referat af mødet er tilsendt Miljø- og Fødevarerministeriet.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger og afgørelse

Kystbeskyttelseslovens kap. 1a (§§ 1a-10) fastlægger kommunes kompetence i forbindelse med sager om kystbeskyttelse, herunder i forhold til oprettelsen af digelag.

Efter lovens § 1a, stk. 1, kan kommunen bestemme, at der ved en kyst skal udføres anlæg eller træffes andre foranstaltninger til beskyttelse af flere ejendomme mod oversvømmelse eller den nedbrydende virkning fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet (kystbeskyttelsesforanstaltninger).

Kommunen skal indhente en udtalelse fra Kystdirektoratet om de foreslåede kystbeskyttelsesforanstaltninger samt indhente en udtalelse fra de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt, jf. § 2, stk. 1.

Hvis kommunen beslutter at fremme sagen, skal den afholde møde med de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt, jf. § 3, stk. 1. Indkaldelsen til mødet skal indeholde en redegørelse for planerne om kystbeskyttelse, herunder et overslag over udgifterne og forslag til fordeling af disse. Indkaldelsen skal ske med mindst 4 ugers varsel, jf. § 3, stk. 3.

Det fremgår af lovens § 3, stk. 5, at omkostninger og vedligeholdelse af kystbeskyttelses anlæg skal afholdes af de grundejere, der opnår beskyttelse eller fordele ved kystbeskyttelsen. Det enkelte bidrags størrelse fastsættes af kommunen.

Hvis kommunen beslutter at fremme sagen, underrettes de grundejere, der var indkaldt til mødet, skriftligt herom, jf. § 5, stk. 2. Underretningen skal bl.a. indeholde en redegørelse for kommunens bestemmelse om, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres samt indeholde oplysning om udførelsen af kystbeskyttelsesforanstaltninger, og hvorledes udgifterne skal afholdes, herunder udgifterne til sagens forberedelse, forundersøgelse, og løbende foranstaltninger.

Det fremgår af § 5, stk. 3, at kommunen kan gennemføre mindre ændringer i forhold til det forelagte projekt uden afholdelse af nyt møde, hvis grundejere, der berøres af ændringerne, har haft mulighed for at udtale sig.

§ 7, stk. 1, bestemmer, at kommunen kan beslutte, at der under kommunens tilsyn skal oprettes et digelag, som de bidragydende ejere skal være medlem af.

Ifølge § 7, stk. 2, udfærdiger kommunen en vedtægt for laget, som skal indeholde regler for lagets styrelse og udførelsen af lagets opgaver, herunder vedligeholdelse af udførte anlæg og udførelse af løbende foranstaltninger.

§ 7, stk. 3, bestemmer, at forslaget til vedtægten skal sendes til lagets medlemmer, og beslutningen om vedtagelsen af vedtægterne kan tidligst vedtages 4 uger efter, at forslaget er afsendt.

Det fremgår af § 9, at kommunen bestemmer, hvorledes midlerne til kystbeskyttelsesforanstaltningerne skal tilvejebringes.

Vandløbet

Det er for Miljø- og Fødevarerministeriet bl.a. anført, at der er lagt for meget jord ind under digeanlægget, og at digelaget herved blevet privat vandløbsejer med omkostninger til vedligeholdelse af vandløb til følge for lagets medlemmer. Herudover er det påklaget, at miljøproblemerne med spildevand m.m. burde have været afklaret inden oprettelsen af laget.

Vandløbet bag D1 fremgik som en del af det ansøgte og af Kystdirektoratet godkendte projekt i 2008. Vandløbet fremgår således både af ansøgningsmaterialets tekstdel på side 2 og af kortbilaget. Kystdirektoratet har på vilkår meddelt tilladelse til det ansøgte digeanlæg d. 1. juli 2008. Kystdirektoratets afgørelse er efter Miljø- og Fødevarerministeriets oplysninger ikke blevet påklaget indenfor klagefristen. Miljø- og Fødevarerministeriet må derfor afvise at behandle klagepunktet angående etableringen af afvandingsgrøften som en del af D1 under den aktuelle klagesag angående oprettelsen af Onsevig Digelag.

Miljø- og Fødevarerministeriet kan endvidere ikke under denne sag tage stilling til spørgsmål i relation til en eventuel spildevandsproblematik i forbindelse med udledning til vandløbet. Spildevand reguleres kommunalt ved en spildevandstilladelse. Kommunen giver klagevejledning, når der træffes afgørelse om at meddele spildevandstilladelse og i forbindelse hermed om mulighederne for at klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er kommunen, der fører tilsyn med spildevandet.

Partsfordelingen

Det er af klagerne anført, at både kommunen og energiselskabet SEAS-NVE burde være sat i part, da diget dels beskytter vejene og ledningsnettet, og da kommunen er grundejer.

Miljø- og Fødevarerministeriet finder ikke anledning til at tilsidesætte kommunens vurdering af, at hverken kommunen eller SEAS-NVE bør tildeles parter og således bidrage til den økonomiske byrde af digekomplekset.

Ministeriet har bl.a. lagt vægt på, at det er det almindeligt gældende princip i Kystbeskyttelsesloven, at det er grundejernes ansvar at beskytte egen ejendom mod oversvømmelse eller erosion fra havet. Det er derfor ejerne af de ejendomme, der opnår beskyttelse ved et anlæg, der som det klare udgangspunkt afholder udgifterne til etablering, drift og vedligeholdelsen af kystbeskyttelses anlægget. At kommunen ejer det areal, som diget er opført på, bevirker ikke, at kommunen i kystbeskyttelseslovens forstand er at anse for en sådan grundejer, som med diget opnår gavn og beskyttelse. Kommunen har desuden anført, at der hverken beregnes part for så vidt angår private veje eller offentlige veje. Endelig finder ministeriet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at der ikke er tale om en rekreativ fordel for området som sådan, at kommunen af denne grund skulle blive bidragspligtig.

Aflønningen af den midlertidige bestyrelse

Det følger direkte af lovteksten, at kommunen kan bestemme, at der ved en kyst skal træffes foranstaltninger til beskyttelse af flere ejendomme mod bl.a. oversvømmelse.

Det er kommunens vurdering, at det i det konkrete tilfælde har været en nødvendig foranstaltning, at udpege en midlertidig bestyrelse for det fremtidige digelag, og at det har været nødvendigt at have mulighed for at aflønne disse. Henset til at den midlertidige bestyrelse har varetaget et betydeligt arbejde over en længere årrække med oprettelsen af digelaget, finder Miljø- og Fødevarerministeriet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering.

Kystdirektoratets vejledning til kystbeskyttelsesloven er af vejledende og ikke bindende karakter. Miljø- og Fødevarerministeriet finder, at vedtægternes § 13, 2, der præciserer den økonomiske hæftelse for digelagets medlemmer, ligger indenfor lovens rammer og er i overensstemmelse med princippet om, at udgifterne til kystsikringsanlæg fordeles på de bidragspligtige, der udgøres af ejerne af de ejendomme, der opnår fordel ved kystanlægget. Kredsen heraf er afgrænset af kommunen til medlemmerne af digelaget.

Mangelfuldt beslutningsgrundlag

Det er anført af klagerne, at kommunen har truffet beslutning om oprettelsen af digelaget på et mangelfuldt grundlag.

Reglerne om høringspligt tager udgangspunkt i, at det er borgerne – ikke myndigheden, der skal orienteres og høres, før myndigheden træffer beslutning. Dette er med til at sikre, at borgerne får mulighed for at påvirke beslutningsprocessen, og at myndigheden træffer afgørelse på fuldt oplyst grundlag.

Det fremgår af sagens akter, at kommunen løbende gennem hele sagsforløbet har orienteret de fremtidige digelagsmedlemmer, dels ved orienteringsskrivelser og dels ved afholdelse af møder. Der har både været afholdt møder med den midlertidige bestyrelse for digelaget samt været afholdt offentlige møder – senest d. 23. marts 2015. Kommunen har modtaget og har behandlet de indkomne indsigelser, og har herefter truffet endelig afgørelse om oprettelsen af Onsevig Digelag.

Miljø- og Fødevareministeriet finder herefter, at kommunen har overholdt kystbeskyttelseslovens i kap 1a, og har haft et tilstrækkeligt grundlag til at kunne træffe endelig afgørelse om oprettelsen af Onsevig Digelag.

Tilsyn

Endelig er det påklaget, at D1 ikke er i overensstemmelse med Kystdirektoratets afgørelse, da hældningen er stejlere, end det er forudsat i afgørelsen.

Kommunens tilsyn med digerne er ikke et spørgsmål, der kan påklages til Miljø- og Fødevareministeriet efter kystbeskyttelsesloven. Ligeledes er kommunens beslutning om ikke at meddele påbud en tilsynsbeslutning. Klage over det kommunale tilsyn skal rettes til statsforvaltningen jf. § 47, stk. 1, i kommunestyrelsesloven³.

Der ses ikke i øvrigt at være anført sådan forhold, der kan begrunde en tilsidesættelse af kommunes afgørelse.

Miljø- og Fødevareministeriet kan derfor ikke give medhold i klagerne over Lolland Kommunes afgørelse af 25. juni 2015 om oprettelse af Onsevig Digelag.

Med venlig hilsen

Babette Bentley
Specialkonsulent

³ Lovbekendtgørelse af 9. juni 2015, nr. 769 om kommunernes styrelse